

Jan PALKOVIČ, *Mysterium Hoericense. Proměny místa paměti v 19. a 20. století*.
Bakalářská práce FF JU v Českých Budějovicích, České Budějovice 2014, 57 s. (včetně
příloh).

Posudek oponentky:

Pašijové hry vznikly v období středověku jako svěbytný prostředek upevňování víry v širokém společenském povědomí. Byly založeny na sdíleném vizuálním zážitku, v jehož důsledku bylo potřebné náboženské poselství mnohem lépe přijato než v případě tradičních církevních rituálů. Středověké divadlo mělo svá specifika žánrová a inscenační, jejichž pozůstatky je možné nalézt právě ve zlidovělých pašijových hrách, které přetrvaly na mnohých místech do dnešních dnů a představují svěbytný pramen k poznání lidové interpretace křesťanského kultu.

Jan Palkovič se však ve své práci, věnované hořickým pašijovým hrám, nezabývá divadelními prostředky a neanalyzuje ani obsah sdělení, byť samotná dramaturgie her a jejich přípravy jsou v textu rovněž popsány. Pašije zkoumá jako nástroj kulturní a historické paměti nerozlučně spjatý s konkrétním místem. Metodologickým východiskem se mu tak staly úvahy Pierra Nory, s nimiž se však zřejmě seznámil pouze zprostředkovaně; Norova studie *Mezi historií a pamětí. Problematika míst*, otištěná v souboru *Politika paměti*, se v soupisu literatury neobjevila. Inspiraci pro další výzkum by mohla přinést i kniha Simona Schama *Krajina a paměť*.

Při zpracování práce se musel autor vyrovnat s velmi komplikovanou problematikou česko-německého soužití a jeho násilného přerušení po ukončení druhé světové války. K tomuto tématu existuje rozsáhlá odborná i memoárová literatura, která však často trpí jednostranností výkladu a snahou přiřknout vinu či odpovědnost jedné ze zúčastněných stran, případně se zaměřuje pouze na událostní faktografii, především pak na samotný průběh odsunu. Jan Palkovič se naštěstí vyhnul příliš hlubokému ponoru do problematiky česko-německých vtaů, využil základní tituly a vzájemné soužití se snažil rekonstruovat vlastním pramenným výzkumem.

Jádro bakalářské práce tak tvoří druhá a třetí kapitola, v níž se autor pokusil na příkladu pašijových her charakterizovat česko-německé soužití první poloviny dvacátého století.

Pašijové hry se v jeho výkladu jeví být svébytným prostředkem ztotožnění s místem a jeho tradicemi, který již není naplněn náboženským, ale spíše národnostním obsahem – inscenace her byla vnímána jako důkaz určité národní prestiže. I přes tuto skutečnost je však nakonec právě náboženské sdělení důvodem k postupné likvidaci pašijí, a to jak ze strany německých okupantů, tak i komunistického vedení po roce 1948, přičemž prostředky k tomu použité usilovaly o celkové vymazání místní paměti (proměna účelu prostoru). Jak je patrné, v tomto momentě se kulturní povědomí obyvatel Hořic zcela rozcházelo s vládnoucí ideologií.

Bakalářská práce je psána úsporným, avšak čtivým a kultivovaným jazykem, autor ji doplnil rozsáhlými obrazovými přílohami, které ji vhodně doplňují. Spíše výjimečně se v textu objevují drobné překlepy. S ne zcela jednoduchým tématem historické paměti si autor vzhledem k typu práce poradil velmi dobře. Předkládanou bakalářskou práci tedy doporučuji k obhajobě a hodnotím ji stupněm

v ý b o r n ě.

PhDr. Jitka Rauchová, Ph. D.

České Budějovice, 26. srpna 2014